

H E T

V E R H A A L

V A N I L S E

DE REDDER IN NOOD

Door Eric van Berkel

Met een zachte klik glijdt de voordeur dicht. Ilse houdt haar adem in en drukt haar oor tegen de deur. Zou hij terugkomen? Hardop telt ze de seconden: één, twee, drie, vier. Haar oor vangt het openen en dichtslaan van een autoportier op. Een motor springt tot leven. Ilse telt verder. Zeven. Acht. Negen. Bij elf slaat de auto de hoek om. Ilse trekt haar oor van de voordeur af, draait zich om en zet enkele onzekere stappen. Veertien, vijftien, Zestien. Bij twintig zakt ze door haar knieën en vangt het bankstel (ooit op de kop getikt als tweedehandsje) haar op. Grote vlekken vormen zich op de brief die ze in haar schoot heeft gelegd. Vijfendertig, zesendertig, zevenendertig. Het papier is slap en ruw geworden. De letters nog slechts veggen. De cijfers, daarentegen, zijn op haar netvlies gebrand. Ilse telt verder. Razendsnel telt ze haar bezittingen en trekt daar de persoonlijke eigendommen vanaf die de deurwaarder overmorgen moet laten staan. Een ijzeren vuist drukt haar keel dicht en ze hapt naar adem. Wat moet ze doen? En wat vertelt ze Lieke, wanneer die dadelijk thuiskomt en haar moeder als een dood vogeltje op de bank ziet zitten? Dat de deurwaarder ook haar spullen meeneemt? Het leven van een tiener gaat al niet over rozen... Ilse schudt resoluut haar hoofd. Dat nooit. Ze strijkt met haar handpalm de tranen uit haar ogen en slaat de natte papierbrij van haar schoot. En ze telt verder. Bij driehonderd is ze gekalmeerd en pakt ze met zekere hand haar telefoon. Ze heeft nog iets minder dan achtenveertig uur om een oplossing te bedenken.

‘Gelukkig zijn wij niet zo arm, hè mamma?’ verkondigt Lieke. Ilse legt haar telefoon weg en richt haar blik op de tv. De reporter van het Jeugdjournaal interviewt een jongetje wiens ouders geen geld hebben voor schoolreisjes, vakanties of nieuwe kleren. ‘Hmmm...’, antwoordt ze, terwijl ze in gedachten de twaalf zakken aardappels, zestien pakken macaroni en dertig blikken bonen natelt, die ze

gisteren in de kelder heeft gepropt. Zachtjes legt Ilse haar hand op Lieke’s hoofd en streelt haar haren. ‘Nee, zo slecht hebben wij het niet.’ Een vrolijke ping klinkt uit haar telefoon en Ilse ontgrendelt het scherm. ‘Meis, weet je nog dat oma je morgen ophaalt?’, vraagt ze zonder op te kijken van haar telefoon.

Lieke houdt haar aandacht op de tv gericht. ‘Mamma is de hele dag in Utrecht om mensen te vertellen hoe ze websites moeten maken.’ ‘Ssst!’ Aha, denkt Ilse. Dochterlief weet het nog. Ilse staat op van de bank en keert het Jeugdjournaal de rug toe. Ze neemt plaats achter haar bureau en trekt een stapeltje losjes geordende papieren naar zich toe. Haar duim en wijsvinger trekken de ene na de andere brief uit de stapel. ‘FACTUUR’, ‘AANMANING’ of ‘HERINNERING’, staat in vette letters op elk briefhoofd gedrukt. Ilse laat haar blik over de woorden glijden, vouwt in elke brief een ezelsoor en schuift ze ter zijde. Dan valt haar oog op een stukje logo dat uit de stapel steekt. Ilse trekt het papier uit de stapel en herkent het logo van de woningbouwvereniging. Ze legt het schrijven onder haar neus en leest: Hoi Ilse, weet je dat je al twee maanden achterloopt met het betalen van de huur? Bel me even, dan bedenken we een oplossing. Groeten van Bas. Ilse zucht en veegt met haar hand de brieven met de vette letters nog wat verder naar de rand van het bureau. Deze maand was de keuze tussen eten kopen of BTW betalen, dus dat moet de Belastingdienst dat maar begrijpen. Misschien kan ik het nog een keer op een akkoordje gooien? Bovendien: de woningbouwvereniging doet ook nooit moeilijk over onbetaalde rekeningen.

In gedachten telt Ilse het aantal klussen op dat ze de afgelopen weken heeft uitgevoerd. Op een mentale weegschaal balanceert ze de stapel brieven en de verwachte inkomsten. Ze bijt op haar onderlip. Een beetje zuinig aan, dan kan het net. Morgenochtend bel ik Bas, mompelt ze. Hij kent me. ‘T komt goed. Ilse voelt haar schouders ontspannen. Haar gedachten maken een sprong en ze voelt zich meteen vrolijk worden: tijd om de wordpress-camp van morgen voor te bereiden! Ze klapt haar laptop open en ververst de internetpagina’s. Op haar twitterfeed verschijnt het ene na het andere bericht en ook op haar favoriete wordpressfora is het druk. Ilse leest het ene na het andere bericht, recht haar rug en glimlacht. Wauw, denkt ze, hoe tof is dit? Al die mensen – vrienden, bekenden en onbekenden – die háár workshop willen volgen. Ze voelt haar wangen gloeien van trots. Vier muisklikken later heeft ze haar presentatie en lesmateriaal geopend en focust ze op een regel programmacode. Gedachten aan de stapels onbetaalde rekeningen vliegen door het geopende raam naar buiten.

Achter Ilses rug richt Lieke de afstandsbediening op het oog van de tv. ‘Dit was het Jeugdjournaal, leuk dat je keek!’ zegt de presentatrice opgewekt tegen de camera. Haar stem verstomt en het beeld springt op zwart. Lieke springt op van de bank en loopt naar haar kamer. Ze ploft op haar bed en trekt haar schetsboek en potloden naar zich toe. De gedachten aan het jongetje uit de reportage laten haar niet los. Gelukkig zijn wij niet zo arm, schrijft ze met rood potlood in dikke letters op een lege pagina.

‘Achtenveertig uur? Twintig duizend Euro? Ilse dat kán helemaal niet. Dat meen je niet!’ Even springt de stem van Tanja over en kraakt de luidspreker. ‘Ja, en of ik het meen,’ zegt Ilse. ‘Over twee dagen komen ze m’n huis leeg halen.’

‘Hè? Ik begrijp het niet. Je betaalt toch altijd de huur?’ vraagt Tanja. ‘Ook al is het soms wat laat. Ze wéten bij de woningbouwvereniging toch dat het inkomen van zzp’ers in golven komt?’

Ilse neemt een hap adem en zucht. ‘Het is de Belastingdienst, Tanja, niet de woningbouwvereniging.’ Drie seconden gaan voorbij. Ilse hoort hoe Tanja aan de andere kant van het signaal naar woorden zoekt. ‘O...shit,’ klinkt het zachtjes door de luidspreker. ‘Wat ga je doen?’

‘M’n kop uit het zand halen,’ antwoordt Ilse resoluut. ‘Stoppen met de struisvogelpolitiek.’

‘Wat bedoel je?’

‘Ach, je weet hoeveel lol ik heb in het werken met WordPress. In het delen van mijn kennis en ervaring met anderen. En ik wil natuurlijk ook het beste voor Lieke...’

‘Natuurlijk.’

‘Maar administratie is niet echt mijn ding,’ verzucht Ilse. ‘Ik schuif het weg. Maak niet altijd brieven open. Soms vergeet ik rekeningen te sturen.’

‘Maar je hebt toch best veel klanten?’, vraagt Tanja. ‘Ja, zeker,’ lacht Ilse, ‘ik help iedereen. Ben altijd de redder in nood en deel al mijn kennis over WordPress met wie het maar wil horen. Maar als mensen het zelf kunnen... heb ik steeds nieuwe klanten nodig. En anderen afhankelijk van mij maken wil ik niet. Vooral niet tegen betaling.’ Ilse zet een serieuze stem op: ‘Dát past niet bij de opensourcegedachte.’

‘Nee, oké, maar...’, sputtert Tanja.

‘Luister, toen ik nog bij de bibliotheek werkte, kon ik prima van twintig uur in de week rondkomen. Ik heb aan weinig genoeg. Vraag niets voor mezelf. Destijds dacht ik al: ik kan niet met geld omgaan, dus als ik maar zuinig ben, dan heb ik nooit geldproblemen. Wie geen dure spullen heeft, valt niet te plukken. Dat bedoel ik met struisvogelpolitiek.’

‘Ik snap het,’ verklaart Tanja. ‘Maar wat kan ik doen, afgezien van naar je luisteren?’

‘Jij kent toch mensen in jouw coachingswereldje die anderen adviseren bij geldproblemen?’

‘Ja, dat klopt’

‘Kun je mij met hen in contact brengen? Deze struisvogel moet binnen twee dagen een gouden ei leggen.’

Verantwoording:

Dit gedramatiseerde en gedeeltelijk fictieve verhaal is gebaseerd op waargebeurde voorvallen uit het leven van een cliënte van OverRood. Ilse en haar dochter Lieke (niet hun echte namen) kregen in oktober 2019 bezoek van de deurwaarder. Ilse bleek een belastingschuld te hebben opgebouwd van €20.000,-. In 2008 (het jaar dat de economische crisis losbarstte) begon Ilse naar eigen zeggen ‘aan te klooiën met WordPress’. Drie jaar later werd ►

haar baan bij de bibliotheek beëindigd en startte ze vanuit de WW met het bouwen van wordpresswebsites. Al snel werd ze in de wordpress-community een vertrouwd gezicht en graag geziene expert. Geld verdienen met haar dienstverlening vond Ilse lastig en conflicteerde af en toe met haar geloof in het opensourceprincipe. Overlevend rond het bestaansminimum, schoot met name het betalen van belastingen er wel eens bij in. Na het bezoek van de deurwaarder kwam Ilse in contact met OverRood, dat de inbeslagname van haar eigendommen voorkwam en haar coachte naar een winstgevend bedrijfsmodel. In augustus 2020 accepteerde Ilse een vaste baan bij de ontwikkelaar van WordPress. Een droombaan. De schuld loste ze af en haar bedrijf verkocht ze aan een bekende. ■